

Lekcja 12

20 grudnia

BÓG JEST WIERNY

Tekst przewodni: Joz 21,45.**Zakres studium:** Joz 21,43-45; 2 Tm 2,11-13; Joz 23; Ap 14,10.19; Pwt 6,5.

Część I: Przegląd

Biblia sprawozdaje historię w określonym celu. Pisarze biblijni nie są neutralnymi obserwatorami - ich zamiarem jest zawsze przekazanie teologicznego przesłania. Ukazują oni natchniony opis wydarzeń, ale są także zainteresowani znaczeniem historii. Boże natchnienie daje biblijnym historykom właściwe okulary, by mogli widzieć dzieje świata w ich rzeczywistych wymiarach. Proroctwo znaczenie *Księgi Jozuego* jest bardziej zrozumiałe w hebrajskiej tradycji, która obejmuje księgi w części zwanej *Newi'im (Prorocy)*. Historia między *Księgą Jozuego* a *2. Księgą Królewską* jest określana mianem *Wcześniejszych Proroków* i stanowi część historycznego tła będącego sceną dla zrozumienia wielkich i mniejszych proroków, których księgi są zwane *Późniejszymi Prorokami* w hebrajskim kanonie.

Ostatnia mowa Jozuego w całej księdze stanowi jednocześnie rdzeń teologiczny księgi. Zasadnicze przesłanie można podsumować w trzech słowach: „Bóg jest wierny”. Ponieważ jest także wszechmocny, żadna z Jego obietnic nie może zawieść. *Księga Jozuego* przedstawia biblijną perspektywę, według której historia rozwija się zgodnie z suwerenną wolą Boga niezależnie od odpowiedzi Izraelitów. Jednocześnie wskazuje jednak, że aby Izraelici otrzymali i zachowali Boże błogosławieństwa, muszą być wierni Bogu. Niestety, następne pokolenia nie zważały na to, jak wskazuje dalszy ciąg biblijnej historii. W tym kontekście księgi *Jozuego* i *Sędziów* ukazują dwie strony medalu - niezachwianą wierność Boga i upartą niewierność Izraelitów.

Część II: Komentarz

Wierność Boga stała się oczywista w więzi z Jego dziećmi w kontekście przymierza. Sprawozdanie biblijne przedstawia niezachwiane poświęcenie Boga dla Jego przymierza wbrew odstępczej postawie ludzi. Wierność Boga jest cechą Jego charakteru (Pwt 32,4; Iz 49,7) opartego na Jego „wiernej miłości” (*hesed*) (Pwt 7,9). W rzeczy samej, wierna miłość Boga i Jego wierność są często wymieniane razem (Mi 7,20). Poświęcenie Boga dla dotrzymania Jego obietnic wbrew haniebnym ludzkim upadkom jest wyraźnym przejawem wiernej miłości Boga (*hesed*) widocznej w każdym Jego przymierzu opisanym w *Biblii*, od przymierza z Adamem po przymierze z Dawidem.

Przymierze z Adamem

Fundamentalna obietnica przymierza Boga z Adamem obejmowała liczne potomstwo i panowanie nad Ziemią (Rdz 1,28). Ludzie jako nosiciele obrazu Boga mieli żyć jako współpanujący z Bogiem przekazując życie i zarządzając stworzeniem. Jednak to Boże błogosławieństwo zostało zakłócone wskutek nieposłuszeństwa ludzi. Wbrew temu zakłóceniu plany Boga nie zostały udaremnione. W nowej rzeczywistości rodzenie dzieci jest powiązane z cierpieniem (Rdz 3,16), a relacje między ludźmi na Ziemi nie są idealne (Rdz 3,17-19). Jednak wbrew upadkowi ludzi Bóg pozostał poświęcony realizacji Jego planu i obiecał, że potomek kobiety pokona węża i odnowi utracone panowanie (Rdz 3,15). Tragiczny trzeci rozdział *Księgi Rodzaju* kończy się nazwaniem przez Adama jego żony Ewą (hebr. *hawwa* lub *hajja*, „życie”), tą, która miała się stać matką wszystkich żyjących (Rdz 3,20), co wyraźnie świadczy, że śmierć nie będzie miała ostatniego słowa.

Przymierze z Noem

W Rdz 6 grzech doprowadził ludzkość niemal do punktu bez powrotu. W dziedzinie moralności następował proces przeciwny do stworzenia, odwracający stworzenie do stanu permanentnego zła (Rdz 6,5). Nic dziwnego, że degradacja postępuje także w świecie przyrody, prowadząc Ziemię do stanu pierwotnej otchłani. Ten proces został przerwany z udziałem Noego i jego rodziny, którzy ocalili w arce. Po potopie Bóg odnowił przymierze zawarte wcześniej z Adamem zawierając przymierze z Noem i posługując się przy tym podobnymi słowami jak te, których użył w Rdz 1,28 (por. Rdz 9,1). Jako nowy Adam Noe został pobłogosławiony obietnicą liczne potomstwa i panowania. Jednak Noe także zawiodł. Niejako przywołując echem pierwotny upadek, Noe użył owocu winorośli i upił się, obnażył się, stał się nagi jak niegdyś Adam i Ewa. Wskutek jego postępowania przekleństwo spadło na jego potomków. Jednak Bóg nie odrzucił swojego planu.

Przymierze z Abrahamem

Czasy prehistoryczne kończą się w Rdz 11, kiedy ludzkość ponownie zbuntowała się przeciwko Bogu. Usiłując udaremnąć pierwotny Boży plan zaludnienia Ziemi i pragnąc ustanowić własne panowanie niezależnie od Boga (przez „uczynienie sobie imienia” [Rdz 11,4]), ludzie zaczęli budować wieżę Babel, która stała się pomnikiem zamieszania. Wątpiąc w wierność Boga Jego obietnicom ludzie ci wspięli się na szczyty legalizmu, starając się wymyślić dla siebie ratunek niezależnie od Boga. Z kanonicznego punktu widzenia pojawienie się

Abrahama w tym momencie dziejów nie było przypadkiem. Powołanie Abrahama wskazywało, że nie wszystko jest stracone. Na Ziemi nadal byli ludzie wierni Bogu. W przymierzu Boga z Abrahamem zawarte są elementy pierwotnego błogosławieństwa: liczne potomstwo i panowanie (Rdz 12,1-3). To przymierze było niejako nowym początkiem dla stworzenia. Podobieństwa między przymierzem z Abrahamem i przymierzem z Noem są istotne i wskazują, że te dwa przymierza są w gruncie rzeczy dwiema fazami tego samego przymierza. Jednak podobnie jak Adam, Abraham zawiódł i usłuchał swojej żony Sary, by wziąć sobie Hagar jako drugą żonę. Podobieństwa między upadkiem Adama i postępowaniem Abrahama są oczywiste, jak wskazuje poniższa tabela.

Rdz 16,2-3

Rzekła więc Saraj do Abrama
I usłuchał Abram rady Saraj
Wzięła więc Saraj (...) niewolnicę swą Hagar
I dała ją za żonę mężowi swemu, Abramowi

Rdz 3,2.6.17

Kobieta odpowiedziała
Usłuchałeś głosu żony swojej
Zerwała (...) owoc
Dała też [owoc] mężowi swemu

Niewątpliwie Abraham był posłuszny Bogu, ale jego posłuszeństwo nie było zupełnie pewne. Jego potomkowie podążali za jego przykładem, ale także czasami zawadzili. W przypadku Jakuba spowodowało to szereg poważnych problemów. Jednak Bóg nadal posługiwał się swoimi wyznawcami jako błogosławieństwem dla narodów (np. Józefem, przez którego ocalił wiele ludów i zapewnił potomkom Abrahama przetrwanie). Kiedy lud Boży został zniewolony w Egipcie, Bóg nie zamierzał zrezygnować i nadal realizował swój plan.

Przymierze mojżeszowe

Kiedy lud Boży pozostawał w niewoli egipskiej, Bóg nie przestał realizować swojego planu. Echa Rdz 1,28 są wyraźne w Wj 1,7: „A synowie izraelscy byli płodni i rozmnożyli się, i byli liczni, i coraz bardziej potężnieli, tak że było ich pełno w całym kraju”. Brakowało tylko jednego elementu, panowania. Izraelici budzili niepokój faraona. Postanowił on zmniejszyć ich liczbę, aby nie stali się silniejsi niż Egipcjanie i nie zdominowali ich. W tym kontekście faraon usiłował ingerować w pierwotny Boży plan, za co został osądzony zarówno on, jak i jego królestwo.

Bóg wyprowadził swój lud z Egiptu, aby odnowić przymierze z Izraelitami na Górze Synaj. I znowu ludzie zawiedli Boże oczekiwania. Mojżesz był jeszcze na szczycie góry, kiedy w obozie lud zaczął oddawać cześć złotemu cielcowi, przypisując temu bożkowi wyzwolenie z niewoli egipskiej (Wj 32,4). Niedługo potem Izraelici znowu się zbuntowali, odmawiając wkroczenia do Kanaanu, gdyż nie dowierzali, że Bóg ich tam wprowadzi (Lb 14,11). Jednak Bóg nadal realizował swój plan. To prawda, że w każdym przymierzu pojawiali się nowi ludzie, a Bóg dostosowywał się do nowych okoliczności. Jednak Jego wierność pozostawała niezmienna.

Przymierze z Dawidem

Wstępny podbój pod wodzą Jozuego był uwieńczony sukcesem, ale wymagał dokończenia. Lud Boży musiał nie tylko zakończyć zajmowanie kraju, ale także utrzymać zajęty teren. Okres sędziów wskazuje, że drugie pokolenie Izraelitów poniosło klęskę w tej kwestii. W swoim miłosierdziu Bóg powoływał wybawców (zwanych sędziami), którzy bronili Izraelitów, ale w miarę upływu czasu nawet ci sędziowie nie byli wierni, a chaos narastał. Bóg powołał Samuela równocześnie jako kapłana, sędziego i proroka. Jednak kiedy Samuel się zestarzał, Izraelici uświadomili sobie, że jego synowie nie idą w ślady pobożnego ojca. Tak więc naśladując inne narody Izraelici zażądali ustanowienia monarchii.

Bóg ponownie przystosował swój plan w sposób przewidziany już w *Księdze Powtórzonego Prawa* - pozwolił Izraelitom mieć króla. Saul wydawał się doskonałym kandydatem, ale jego postępowanie dowiodło, że był jedynie królem podobającym się ludziom, ale nie Bogu. Saul został odrzucony przez Boga, a Samuel namaścił Dawida na przyszłego króla. Bóg potwierdził swoje obietnice dane Abrahamowi także w swoim przymierzu z Dawidem - wielkie imię, miejsce dla Izrael i potomstwo (2 Sm 7,9-14). Jednak Dawid i jego potomkowie także rażąco zawadzili pokładane w nich oczekiwania, prowadząc Izraelitów do rozpadu na dwa królestwa, a następnie upadku północnego królestwa i wygnania mieszkańców południowego królestwa. Jednak Bóg nadal trzymał się swojego planu i nie zrezygnował ze swojego ludu.

Ta sekwencja przymierzy wskazuje wzorzec błogosławieństwa, grzechu i łaski. Dowodzi Bożej wierności i wiernej miłości (*hesed*), nieziennej na przestrzeni wieków. Jezus ustanowił nowe przymierze, które, oparte na Jego dokonaniach, nie zawiedzie tak, jak poprzednie. Z eschatologicznych zapowiedzi *Księgi Daniela* i *Apokalipsy Jana* wyraźnie wynika, że w Jezusie pierwotne błogosławieństwa Rdz 1-2 zostaną przywrócone ludzkości - liczni potomkowie kobiety otrzymają królestwo. Panowanie wróci w prawowite ręce (Dn 7,13-14).

Część III: Zastosowanie

Boża wierność dzisiaj

Jozue wezwał Izraelitów do zastanowienia nad Bożymi obietnicami i dokonaniem, aby dostrzegli wierność Boga i nauczyli się na niej polegać (Joz 23,2-5).

Zastanów się nad swoim życiem i wskaż okresy, w których szczególnie wyraźnie doświadczyłeś Bożej wierności. Podziel się swoimi przemyśleniami z uczestnikami wspólnego studium.

Jednym z najbardziej znanych wersetów dotyczących Bożej wierności jest Lm 3,23. Jeremiasz oświadcza: „Wielka jest wierność twoja”. Kiedy Jeremiasz napisał te słowa, lud Boży wskutek buntu znajdował się w ciężkim położeniu. Trzy zasadnicze filary judejskiego społeczeństwa - ziemia, monarchia i świątynia - legły w gruzach. Jednak nawet w tak trudnej sytuacji, wobec zniszczenia i wygnania, prorok odważnie wypowiada słowa powtarzane po dzień dzisiejszy w pieśniach pochwalnych: „Wielka jest wierność twoja”.

1. Jak dostrzegasz wierność Boga nawet w trudnych chwilach w twoim życiu?
2. Jak fakt wierności i wiarygodności Boga pomaga ci stawiać opór życiowym burzom, kiedy niezbyt wyraźnie dostrzegasz prowadzenie i działanie Boga?
3. Rozważ bezpośredni kontekst Lm 3,23, w tym zwłaszcza w. 22.24. Zwróć uwagę, jak wersety te pomagają ci odpowiedzieć na powyższe pytania. W kontekście tych wersetów i w świetle sytuacji Jeremiasza pomyśl o Bożym „miłosierdziu” (*hesed*), współczuciu i nadziei, którą Bóg wszczepia w nasze serce. Jakie wsparcie dają ci te wersety?

Nasza wierność dzisiaj

Wierność jest wskazana w Ga 5,22 jako owoc Ducha Świętego.

1. Jak możesz odzwierciedlać wierność Boga w twojej więzi z Nim?
2. Jak możesz odzwierciedlać wierność Boga w relacjach z ludźmi?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.
www.adwent.pl
dział: Studium biblijne
- **Materiał do „Czasu misji”:**
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00

Zoom: 856 5129 9515

Kod dostępu: Biblia